

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 28 PŽ-2637/2023-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
|
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednika vijeća, doc. dr. sc. Jelene Čuveljak, suca izvjestitelja i Mirne Maržić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja [REDACTED] kojeg zastupa punomoćnik [REDACTED], odvjetnik u [REDACTED], protiv tuženika [REDACTED], kojeg zastupaju punomoćnici iz [REDACTED], radi utvrđenja ništetnosti i isplate, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude i dijela rješenja Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-107/2022-34 od 10. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 9. travnja 2024.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-107/2022-34 od 10. svibnja 2023. u točki I. izreke.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-107/2022-34 od 10. svibnja 2023. u točki II. izreke i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 28.034,53 EUR / 211.226,14 kuna s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim kako slijedi:

- na iznos od 274,19 EUR/2.065,85 kuna od 1. ožujka 2009. do isplate,
- na iznos od 271,00 EUR/2.041,85 kuna od 1. ožujka 2009. do isplate,
- na iznos od 265,06 EUR/1.997,09 kuna od 1. travnja 2009. do isplate,
- na iznos od 457,07 EUR/3.443,77 kuna od 1. svibnja 2009. do isplate,
- na iznos od 444,25 EUR/3.347,18 kuna od 1. lipnja 2009. do isplate,
- na iznos od 617,40 EUR/4.651,79 kuna od 1. srpnja 2009. do isplate,
- na iznos od 613,21 EUR/4.620,20 kuna od 1. kolovoza 2009. do isplate,
- na iznos od 611,13 EUR/4.604,53 kuna od 1. rujna 2009. do isplate,
- na iznos od 599,16 EUR/4.514,39 kuna od 1. listopada 2009. do isplate,

- na iznos od 588,43 EUR/4.433,51 kuna od 1. studenog 2009. do isplate,
- na iznos od 588,50 EUR/4.434,05 kuna od 1. prosinca 2009. do isplate,
- na iznos od 588,19 EUR/4.431,73 kuna od 1. siječnja 2010. do isplate,
- na iznos od 587,78 EUR/4.428,60 kuna od 1. veljače 2010. do isplate,
- na iznos od 577,37 EUR/4.350,20 kuna od 1. ožujka 2010. do isplate,
- na iznos od 583,08 EUR/4.393,20 kuna od 1. travnja 2010. do isplate,
- na iznos od 570,16 EUR/4.295,88 kuna od 1. svibnja 2010. do isplate,
- na iznos od 567,37 EUR/4.274,85 kuna od 1. lipnja 2010. do isplate,
- na iznos od 594,06 EUR/4.475,92 kuna od 1. srpnja 2010. do isplate,
- na iznos od 576,37 EUR/4.342,63 kuna od 1. kolovoza 2010. do isplate,
- na iznos od 595,28 EUR/4.485,11 kuna od 1. rujna 2010. do isplate,
- na iznos od 570,88 EUR/4.301,31 kuna od 1. listopada 2010. do isplate,
- na iznos od 550,36 EUR/4.146,71 kuna od 1. studenog 2010. do isplate,
- na iznos od 574,16 EUR/4.325,99 kuna od 1. prosinca 2010. do isplate,
- na iznos od 583,46 EUR/4.396,11 kuna od 3. siječnja 2011. do isplate,
- na iznos od 558,20 EUR/4.205,73 kuna od 1. veljače 2011. do isplate,
- na iznos od 549,78 EUR/4.142,32 kuna od 1. ožujka 2011. do isplate,
- na iznos od 531,91 EUR/4.007,67 kuna od 1. travnja 2011. do isplate,
- na iznos od 523,77 EUR/3.946,36 kuna od 1. svibnja 2011. do isplate,
- na iznos od 544,86 EUR/4.105,27 kuna od 1. lipnja 2011. do isplate,
- na iznos od 538,19 EUR/4.054,98 kuna od 1. srpnja 2011. do isplate,
- na iznos od 561,73 EUR/4.232,33 kuna od 1. kolovoza 2011. do isplate,
- na iznos od 539,44 EUR/4.064,43 kuna od 1. rujna 2011. do isplate,
- na iznos od 506,60 EUR/3.816,98 kuna od 1. listopada 2011. do isplate,
- na iznos od 494,66 EUR/3.727,00 kuna od 1. studenog 2011. do isplate,
- na iznos od 481,21 EUR/3.625,68 kuna od 1. prosinca 2011. do isplate,
- na iznos od 476,50 EUR/3.590,21 kuna od 1. siječnja 2012. do isplate,
- na iznos od 470,91 EUR/3.548,04 kuna od 1. veljače 2012. do isplate,
- na iznos od 459,13 EUR/3.459,32 kuna od 1. ožujka 2012. do isplate,
- na iznos od 443,62 EUR/3.342,42 kuna od 1. travnja 2012. do isplate,
- na iznos od 432,68 EUR/3.260,05 kuna od 1. svibnja 2012. do isplate,
- na iznos od 422,85 EUR/3.185,97 kuna od 1. lipnja 2012. do isplate,
- na iznos od 408,75 EUR/3.079,73 kuna od 1. srpnja 2012. do isplate,
- na iznos od 396,26 EUR/2.985,59 kuna od 1. kolovoza 2012. do isplate,
- na iznos od 381,93 EUR/2.877,64 kuna od 1. rujna 2012. do isplate,
- na iznos od 366,48 EUR/2.761,27 kuna od 1. listopada 2012. do isplate,
- na iznos od 357,93 EUR/2.696,83 kuna od 1. studenog 2012. do isplate,
- na iznos od 347,20 EUR/2.615,98 kuna od 1. prosinca 2012. do isplate,
- na iznos od 334,08 EUR/2.517,11 kuna od 1. siječnja 2013. do isplate,
- na iznos od 315,68 EUR/2.378,52 kuna od 1. veljače 2013. do isplate,
- na iznos od 307,04 EUR/2.313,40 kuna od 1. ožujka 2013. do isplate,
- na iznos od 295,73 EUR/2.228,18 kuna od 1. travnja 2013. do isplate,
- na iznos od 281,09 EUR/2.117,88 kuna od 1. svibnja 2013. do isplate,
- na iznos od 263,97 EUR/1.988,90 kuna od 1. lipnja 2013. do isplate,
- na iznos od 249,10 EUR/1.876,83 kuna od 1. srpnja 2013. do isplate,
- na iznos od 238,46 EUR/1.796,70 kuna od 1. kolovoza 2013. do isplate,
- na iznos od 227,47 EUR/1.713,88 kuna od 1. rujna 2013. do isplate,
- na iznos od 217,79 EUR/1.640,96 kuna od 1. listopada 2013. do isplate,

- na iznos od 202,91 EUR/1.528,80 kuna od 1. studeno 2013. do isplate,
- na iznos od 190,82 EUR/1.437,73 kuna od 1. prosinca 2013. do isplate,
- na iznos od 177,98 EUR/1.341,00 kuna od 1. siječnja 2014. do isplate,
- na iznos od 165,70 EUR/1.248,44 kuna od 1. veljače 2014. do isplate,
- na iznos od 153,16 EUR/1.153,95 kuna od 1. ožujka 2014. do isplate,
- na iznos od 139,19 EUR/1.048,74 kuna od 1. travnja 2014. do isplate,
- na iznos od 124,73 EUR/939,80 kuna od 1. svibnja 2014. do isplate,
- na iznos od 111,02 EUR/836,45 kuna od 1. lipnja 2014. do isplate,
- na iznos od 97,39 EUR/733,76 kuna od 1. srpnja 2014. do isplate,
- na iznos od 84,35 EUR/635,53 kuna od 1. kolovoza 2014. do isplate,
- na iznos od 71,12 EUR/535,85 kuna od 1. rujna 2014. do isplate,
- na iznos od 56,93 EUR/428,94 kuna od 1. listopada 2014. do isplate,
- na iznos od 42,98 EUR/323,80 kuna od 1. studenog 2014. do isplate,
- na iznos od 28,92 EUR/217,91 kuna od 1. prosinca 2014. do isplate,
- na iznos od 14,45 EUR/108,84 kuna od 1. siječnja 2015. do isplate,

po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam postotnih poena, u roku od 15 (petnaest) dana.

r i j e š i o j e

Preinačuje se rješenje Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-107/2022-34 od 10. svibnja 2023. u točki II. izreke i rješava:

Nalaže se tužitelju da u roku od 15 dana naknadi tuženiku parnični trošak u iznosu od 1.047,73 EUR sa zateznim kamatama koje teku od 9. travnja 2024. do isplate prema stopi određenoj za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope koja je proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke (referentna stopa) za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom navedenom u izreci ove presude prvostupanjski sud je utvrdio da je ništetna i bez pravnog učinka nepoštena odredba članka 6. Ugovora o kreditu broj 331-35/2007 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 3. listopada 2007. sklopljenog između stranaka, a koji Ugovor je potvrdio javni bilježnik [REDACTED] pod brojem OV-7435/07, 4. listopada 2007. u dijelu u kojem je tuženik ovlašten jednostrano izvršiti promjenu visine i način obračuna kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama tuženika ili drugog akta banke te da tužitelj kao korisnik kredita svojim potpisom na tom ugovoru izjavljuje da je suglasan i da bez prigovora prihvaća pismenu obavijest banke o visini kamatne stope, visini anuiteta, načinu obračuna, te novi otplatni plan u skladu s promijenjenom kamatnom stopom (točka I. izreke presude). Istom presudom prvostupanjski je sud naložio

tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 28.034,53 EUR / 211.226,14 kn s pripadajućim zateznim kamatama koje teku od dospijeca svakog pojedinačnog iznosa navedenog u izreci presude pa do isplate prema stopi tih kamata pblizhe navedenoj u izreci te presude (točka II. izreke presude). Rješenjem istog poslovnog broja i datuma prvostupanjski je sud utvrdio da je tužba povučena za iznos od 807,53 EUR / 6.084,36 kn (točka I. izreke rješenja), te je naložio tuženiku da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 8.796,30 EUR / 66.275,72 kn s pripadajućim kamatama koje teku od 10. svibnja 2023. do isplate i to prema stopi tih kamata pblizhe navedenoj u izreci rješenja (točka II. izreke rješenja). Tako je prvostupanjski sud presudio jer je nakon provedenog postupka ocijenio da, iako su stranke člankom 3. Ugovora postigle suglasnost volje o ugovornoj kamati kao jednom od bitnih sastojaka ugovora o kreditu, odredba članka 6. predmetnog Ugovora prema kojoj tuženik može sam izvršiti promjenu visine i način obračuna kamatne stope je protivna prisilnim propisima i to članka 10. stavka 3., članka 269. stavka 2., te članaka 271. i 272. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine” broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23) pa je stoga nišetna u smislu članka 322. stavka 1. istog Zakona. Nadalje, prvostupanjski je sud nakon provedenog financijskog vještačenja po vještaku za područje ekonomije i financija [REDACTED] utvrdio da je tužitelj zbog tuženikove promjene stope ugovorne kamate ukupno više platio ugovorne kamate od one određene ugovorom o kreditu u iznosu od 37.554,85 CHF odnosno 211.226,14 kn odnosno 28.034,53 EUR; pri tome, prvostupanjski je sud ocijenio neosnovanim tuženikov materijalno pravni prigovor zastare jer prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske usvojenom na sjednicama od 30. siječnja 2020. i 31. siječnja 2022. zastara započinje teći tek danom pravomoćnosti odluke o utvrđenju nišetnom odredbe ugovora, a kako je (tek) predmetnom presudom utvrđena nišetnom odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi, to zastara tužiteljeva potraživanja nije nastupila. Odluku o parničnom trošku prvostupanjski je sud donio primjenom odredbi članka 154. stavka 5. i članka 155. Zakona o parničnom postupku.

2. Protiv presude (u cijelosti) i protiv točke II. izreke rješenja žalbu je podnio tuženik pobijajući te odluke zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o troškovima. Obrazlažući žalbene razloge žalitelj u žalbi ističe da je pobijanom presudom prihvaćen zahtjev tužitelja za isplatom novčanih iznosa koji su plaćeni u razdoblju od 2009. do 2015. godine, dakle, protekom petogodišnjeg zastarnog roka računajući unatrag od podnošenja tužbe čime je materijalno pravo pogrešno primijenjeno; pri tome, žalitelj se poziva na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1197/20 od 5. svibnja 2020. i odluku Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-2967/22 od 12. rujna 2022. Pravno shvaćanje o zastari koje je zauzeo prvostupanjski sud nije osnovano ni zakonito ponajprije što je protivno članku 241. Zakona o obveznim odnosima u kojem je izričito navedeno da podnošenje tužbe prekida tijek zastarnog roka. Nadalje, pravno shvaćanje prvostupanjske presude proturječi shvaćanju koje je sam Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo Objedinjenim pravnim shvaćanjem s prve sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (1/22) održane 31. siječnja 2022., a na kojeg se poziva i prvostupanjski sud. U tom pravnom shvaćanju Vrhovni sud Republike Hrvatske navodi da shvaćanja izražena u odluci poslovni broj

Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. i na sjednici Građanskog odjela poslovni broj Su-IV-47/20 od 30. siječnja 2020. nisu uzajamno proturječna, naprotiv, međusobno se podupiru i dopunjuju. U navedenoj odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske se navodi da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju članka 241. Zakona o obveznim odnosima te da zastarni rok restitucijskog zahtjeva kao posljedice ništetnosti počinje teći utvrđenjem ništetnosti. Nadalje, slijedi logičan i jedini pravno prihvatljiv zaključak da može biti prekinut samo zastarni rok koji teče, a koji pritom pravomoćnošću odluke u skladu s člankom 245. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima teče iznova, pa je i u skladu s objedinjenim pravnim shvaćanjem osnovano zaključiti da zastara restitucijskog zahtjeva nije prvi put počela teći tek pravomoćnošću presude iz kolektivnog postupka za zaštitu prava potrošača nego je tom presudom zastara koja je ranije tekla i prekinuta je, počela iznova teći. Pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. izriekom se ne odnosi na ništetnost ugovornih odredbi već ništetnost ugovora, a ovo shvaćanje nije prihvaćeno ni u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske. Zato odluka o zastari nije pravilna, pa zahtjev tužitelja s obzirom na protek petogodišnjeg zastarnog roka bi trebalo u cijelosti odbiti kao neosnovan. Žalitelj osporava i odluku o zateznim kamatama smatrajući da je sud priznao tužitelju kamate od svakog dana od kojeg je tuženik stekao navodno preplaćene iznose, a ako bi sud prihvatio shvaćanje da zastara teče od pravomoćnosti presude, tada je počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku. Žalitelj ističe da Zakonom o obveznim odnosima nije propisano da ništetnost ima za izravnu i neposrednu posljedicu nesavjesnost stranaka kojih se ništetnost tiče; štoviše, Zakonom o obveznim odnosima nije propisana primjena instituta stjecanja bez osnove kao posljedice ništetnosti. Žalitelj smatra da je sud primijenio odredbu članka 1115. Zakona o obveznim odnosima na tuženika kao nesavjesnog stjecatelja iako je u konkretnom slučaju trebalo ispitati treba li tuženika smatrati poštenim stjecateljem. Tuženik ističe da je Ugovor o kreditu trgovački ugovor te je tužiteljeva uprava trebala zastupati tužitelja u skladu s odredbom članka 252. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima. Osim toga, predmetni Ugovor o kreditu je solemniziran, a javni bilježnik je prilikom solemnizacije sukladno članku 57. Zakona o javnom bilježništvu ugovornim strankama protumačio značenje svih ugovornih odredbi, objasnio im pravne posljedice koje iz ugovora o kreditu proizlaze, utvrdio kako su im iste jasne i razumljive te se uvjerio o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji za sklapanjem Ugovora o kreditu navedenog sadržaja. Zato nije bilo osnove da se odredba članka 6. Ugovora o kreditu utvrdi ništetnom niti ocjeni odredbom koja bi bila protivna načelu savjesnosti i poštenja obzirom na to da je tužitelj još u vrijeme sklapanja ugovora bio upoznat s odredbama članaka 3. i 6. Ugovora o kreditu na temelju kojih je tuženik bio ovlašten mijenjati kamatnu stopu odnosno mijenjati maržu. Na navedene okolnosti tuženik je predložio saslušati svjedoke koje sud nije saslušao pa je zato činjenično stanje nepotpuno utvrđeno. Žalitelj se poziva i na odredbu članka 1112. Zakona o obveznim odnosima pa budući da je tužitelj znao da plaća što nije dužan platiti, njegov zahtjev je neosnovan. Žalitelj pobija i odluku o trošku ističući, između ostalog, da je tužitelj djelomično povukao tužbu, a sud nije uzeo u obzir to tužiteljevo povlačenje tužbe. Žalitelj predlaže da Visoki trgovački sud Republike Hrvatske usvoji žalbu te preinači pobijanu presudu i rješenje u pobijanom dijelu na način da odbije zahtjev tužitelja u cijelosti, a tužitelju naloži da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka sa

zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate, podredno da usvoji žalbu, ukine presudu i rješenje u pobijanom dijelu te predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje; žalitelj potražuje trošak žalbe u ukupnom iznosu od 717,43 EUR.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

3. Tuženikova žalba je djelomično osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu temeljem odredbe članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19 i 80/22) u granicama razloga određenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka, ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud donio pravilnu i na zakonu osnovanu odluku u dijelu u kojem je utvrdio da je ništetna odredba članka 6. Ugovora o kreditu broj 331-35/2007 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 3. listopada 2007. Međutim, prilikom odlučivanja o kondemnatornom tužbenom zahtjevu, ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je tuženikov materijalnopravni prigovor zastare ocijenio neosnovanim smatrajući da zastara započinje teći tek od dana pravomoćnosti sudske odluke kojoj je utvrđena ništetnost odredbe članka 6. Ugovora.

4. Između stranaka nije sporno da su one 3. listopada 2007. sklopile Ugovor o kreditu broj [REDACTED] sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine, a koji je ugovor 4. listopada 2007. potvrdio javni bilježnik [REDACTED] (str. 180.-187. spisa). Prema članku 3. stavku 1. tog Ugovora na iznos kredita od 565.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti obračunavaju se kamate prema kamatnoj stopi koja je vezana za jednomjesečni LIBOR vezan za CHF s dodatkom marže od 3,25% dekurzivno godišnje s time da se (stavak 3. istog članka Ugovora) visina kamatne stope utvrđuje dvanaest puta godišnje svakog posljednjeg dana u mjesecu za slijedeći mjesec te se uvećava za ugovorenu maržu iz članka 3. stavka 1. Ugovora.

Nadalje, odredbom članka 4. stavka 1. Ugovora trajanje ugovora je do 1. siječnja 2015., a prema članku 6. stavku 1. Ugovora tuženik kao banka je ovlašten izvršiti promjenu visine i način obračuna kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama [REDACTED] ili drugog akta banke. Odredbom članka 6. stavka 2. istog Ugovora je ugovoreno da korisnik kredita (tužitelj) svojim potpisom na tom ugovoru izjavljuje da je suglasan i da bez prigovora prihvaća pismenu obavijest banke o visini kamatne stope, visini anuiteta, načinu obračuna te novi otplatni plan u skladu s promijenjenom kamatnom stopom.

Između stranaka je nesporno da je tužitelj kao korisnik kredita u cijelosti otplatio predmetni kredit i to do 2. siječnja 2015., a nesporno je i da je tuženik kao banka tijekom trajanja kredita svojim odlukama mijenjala visinu kamatne stope promjenom marže tako da je marža/kamata za koju se uvećava jednomjesečni LIBOR vezan za CHF s početnih 3,25% uvećavana na 4,25% (od siječnja 2009.), na

5,00% (od travnja 2009.) i na 5,75% (od srpnja 2009.), a što proizlazi i iz zaključka vještaka za financije [REDACTED] sa str. 225. spisa na kojeg u tom dijelu ni jedna stranka nije imala nikakve primjedbe; naime, premda je tuženik u podnesku od 20. veljače 2023. sa str. 315.-317. spisa osporavao u cijelosti nalaz i mišljenje vještaka, tuženik je u tom podnesku isticao prigovore koje su pravne prirode, a „financijske prigovore na nalaz i mišljenje vještaka tuženik se obvezuje dostaviti u kratkom naknadnom roku” no to do zaključenja glavne rasprave tuženik nije učinio.

Slijedom navedenog, budući da je tužitelj u tužbi smatrao da je odredba članka 6. Ugovora prema kojoj tuženik jednostrano može mijenjati stopu ugovorne kamate bez jasnih parametara protivna odredbama članaka 3., 4., 269. i 270. Zakona o obveznim odnosima te kao takva ništetna u smislu članaka 322. i 324. Zakona o obveznim odnosima, što je tuženik osporavao ističući da je predmetni Ugovor solemniziran te da je javni bilježnik prilikom solemnizacije strankama protumačio značenje svih ugovornih odredbi i utvrdio da ugovorne strane prihvaćaju posljedice koje iz takvog ugovora proizlaze, između stranaka je sporno da li je predmetna odredba članka 6. Ugovora ništetna.

Osim toga, budući da je tužitelj do 2. siječnja 2015. u cijelosti otplatio predmetni Ugovor, to jest vratio tuženiku ugovoreni novčani iznos kojeg mu je tuženik stavio na raspolaganje s time da je u razdoblju od 2. ožujka 2009. do 2. siječnja 2015. plaćao ugovornu kamatu koja je bila viša od početno ugovorene (odredive) kamate jednomjesečni LIBOR vezan za CHF s dodatkom marže od 3,25%, između stranaka je sporno za koliko je tužitelj isplatio tuženiku iznos ugovorne kamate viši od početno ugovorene, a budući da je tuženik još u odgovoru na tužbu sa str. 153. spisa istaknuo i materijalnopravni prigovor zastare utuženog novčanog potraživanja, između stranaka je sporna i činjenica je li utuženo potraživanje zastarjelo.

Prvostupanjski je sud radi utvrđivanja visine preplaćenih ugovornih kamata proveo dokaz financijskim vještačenjem po sudskom vještaku [REDACTED] (str. 224.-226. spisa i 303. spisa) prema kojem je tužitelj isplatio tuženiku viši iznos ugovorne kamate i to za 37.554,85 CHF odnosno 211.226,14 kn odnosno 28.034,53 EUR. Sud prvog stupnja je izoveo i dokaz uvidom u isprave priložene spisu te je na temelju tako provedenog postupka donio pobijanu presudu.

5. Prvostupanjski je sud pravilno ocijenio da je odredba članka 6. Ugovora o kreditu broj 331-35/2007 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 3. listopada 2007. kojeg je javni bilježnik [REDACTED] iz Opatije potvrdio pod brojem OV-7435/07 - 4. listopada 2007. ništetna u smislu članka 322. stavka 1. i članka 324. Zakona o obveznim odnosima jer je suprotna prisilnim propisima, to jest odredbama članka 3., članka 269. stavka 2. te članaka 271. i 272. Zakona o obveznim odnosima.

Naime, pravilno prvostupanjski sud smatra da su stranke odredbom članka 3. predmetnog Ugovora (i u skladu s člankom 247. Zakona o obveznim odnosima) postigle suglasnost volje o ugovornoj kamati kao jednom od bitnih sastojaka ugovora o kreditu, kao i svim parametrima (elementima) za njezino određivanje. Naime, upravo zbog toga što su stranke člankom 3. stavkom 1. Ugovora o kreditu ugovorile (ugovornu) kamatu po stopi koja je vezana za jednomjesečni LIBOR vezan za CHF s

dodatkom marže od 3,25%, ta kamatna stopa je određiva u smislu članka 269. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima te je stoga tužitelj kao korisnik kredita prilikom svake pojedinačne otplate anuiteta mogao znati stopu ugovorne kamate koju je u obvezi platiti tuženiku.

Međutim, za razliku od te ugovorne odredbe, prema članku 6. Ugovora o kreditu tuženik kao banka je ovlašten svojom jednostranom odlukom mijenjati visinu i način obračuna kamatne stope sukladno svojoj Odluci ili drugim aktom tuženika, a na tu jednostranu tuženikovu promjenu kamatne stope tužitelj kao druga ugovorna stranka nikako nije mogla utjecati što je protivno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu propisanog člankom 3. Zakona o obveznim odnosima, ali i načelu savjesnosti i poštenja iz članka 4. istog Zakona jer omogućuje tuženiku da jednostranom promjenom visine i načina obračuna stope ugovorne kamate bez ikakva obrazloženja i navođenja određenih i mjerljivih kriterija postupi na štetu tužitelja kao druge ugovorne stranke. Jednako tako, upravo zato što ta ugovorna odredba omogućuje tuženiku da svojim jednostranim povećanjem stope ugovorne kamate obveže tužitelja kao drugu ugovornu stranku na plaćanje višeg (većeg) ukupnog iznosa ugovorne kamate od onog koji je odrediv člankom 3. Ugovora, ta ugovorna odredba je protivna i članku 10. stavku 3. Zakona o obveznim odnosima koja propisuje da je tuženik kao sudionik u obveznom odnosu dužan u ostvarivanju svog prava suzdržati se od postupaka kojim bi se otežalo ispunjenje obveze drugog sudionika (tužitelja).

Osim toga, pravilno je prvostupanjski sud ocijenio da je sporna odredba članka 6. Ugovora ništeta i iz razloga što je protivna odredbi članka 269. stavka 2., te članaka 271. i 272. Zakona o obveznim odnosima. Naime, ugovaranjem promjene kamatne stope na način da je tuženik kao banka ovlašten jednostrano izvršiti promjenu visine i načina obračuna kamatne stope sukladno Odluci banke, bez navođenja niti jednog mjerljivog kriterija o kojem takva promjena visine i načina obračuna kamatne stope ovisi (i na što tužitelj kao druga ugovorna stranka nikako ne može utjecati), ima za posljedicu to da činidba nije određena niti određiva u smislu navedene odredbe članka 269. stavka 2. i članka 272. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima. Upravo zbog navedenog, prema odredbi članka 271. Zakona o obveznim odnosima takva činidba je nedopuštena, a što u dijelu izmjene ugovorne kamate ima za posljedicu ništetnost odredbe članka 6. Ugovora prema članku 270. stavku 1., članku 322. stavku 1. i članku 324. Zakona o obveznim odnosima što pravilno smatra i prvostupanjski sud.

Nadalje, u odnosu na pozivanje tuženika na činjenicu da je ugovor potvrđen od strane javnog bilježnika te da je javni bilježnik objasnio strankama smisao i posljedice sklapanja posla, ovaj sud napominje da to nema nikakvog utjecaja na ništetnost pravnog posla jednako kao što na nevaljanost / ništetnost pravnog posla (a za razliku od početka tijeka zastare o čemu više u nastavku ove odluke) nema utjecaja ni činjenica da je tužiteljeva uprava sukladno odredbi članka 430. u vezi članka 252. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima prilikom sklapanja predmetnog ugovora trebala postupati s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika; štoviše, eventualni propust tužiteljeve uprave ima za posljedicu odgovornost te

uprave za naknadu štete društvu i vjerovnicima tog društva, no, to nije predmet ovog spora.

Osim toga, ni činjenica što su stranke u cijelosti ispunili svoje ugovorne obveze po ugovoru o kreditu (uključujući i tužiteljevo postupanje po ništetnoj odredbi članka 6. Ugovora o kreditu), ne utječe na osnovanost deklaratornog tužbenog zahtjeva kojim tužitelj traži utvrđenje ništetnosti pojedine odredbe tog Ugovora odnosno na ovlaštenje suda da o tom tužiteljevu zahtjevu donese meritornu odluku. Ovo iz razloga jer se prema članku 327. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima na ništetnost može pozivati svaka zainteresirana osoba te se prema članku 328. istog Zakona pravo na isticanje ništetnosti (pa tako i pravo da se od suda traži utvrđenje ništetnosti) ne gasi. To znači da sud, postupajući po deklaratornom tužbenom zahtjevu za utvrđenjem ništetnosti ugovora ili pojedine odredbe ugovora može o tom zahtjevu donijeti meritornu odluku neovisno od toga jesu li stranke u cijelosti ispunile svoje obveze navedene u tom Ugovoru; štoviše, stranka (jedna ili obje) koja je primila ispunjenje od protivne stranke je dužna prema članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima vratiti ono što je primila ili ako to nije moguće odnosno ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, mora dati odgovarajuću naknadu u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

Slijedom navedenog, prvostupanjski je sud pravilno točkom I. izreke presude utvrdio ništetnost odredbe članka 6. predmetnog Ugovora o kreditu, pa je stoga tuženikovu žalbu podnesenu protiv tog dijela prvostupanjske presude valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi taj dio presude, a na temelju odredbe članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku.

6. Međutim, prilikom odlučivanja o kondemnatornom tužbenom zahtjevu kojim je tužitelj tražio povrat preplaćenog iznosa ugovornih kamata (kojeg je isplatio tuženiku prema višoj stopi ugovorne kamate od one koja je određena/odrediva člankom 3. Ugovora), ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio neosnovanim tuženikov materijalnopравни prigovor zastare tog potraživanja. Naime, prvostupanjski sud smatra da tužiteljevo potraživanje restitucijskog zahtjeva iz članka 323. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima započinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora; pri tome se prvostupanjski sud poziva na pravna shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020. (na kojeg se i tužitelj pozivao na pripremnom ročištu od 19. svibnja 2020.; str. 167. i 178. spisa) i poslovni broj Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022., pa stoga budući da je ništetnost odredbe članka 6. Ugovora utvrđena (tek) predmetnom prvostupanjskom presudom, to prema ocjeni prvostupanjskog suda zastara nije nastupila. Međutim, takvo pravno shvaćanje prvostupanjskog suda je pogrešno.

Naime, prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020. zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima (odnosno članka

104. stavka 1. ranijeg Zakona o obveznim odnosima – „Narodne novine” broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Nadalje, na prvoj sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 31. siječnja 2022. taj je sud zauzeo (objedinjeno) pravno shvaćanje prema kojem pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju članka 241. Zakona o obveznim odnosima te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe dok se pravno shvaćanje prihvaćeno na (ranijoj) sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske odnosi na zastaru restitucijskih zahtjeva u slučaju utvrđenja ništetnosti ugovora općenito, neovisno od već postojećeg utvrđenja o pravnim učincima tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača.

Ovaj sud napominje da je u potpunosti upoznat s (oba) pravna shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, no, smatra da i u slučaju kada se ne radi o individualnom restitucijskom zahtjevu potrošača, nego o restitucijskom zahtjevu kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora sklopljenog između osoba koje nisu potrošači, zastarijevanje započinje teći trenutkom primitka ispunjenja jer je upravo primitkom ispunjenja povećana imovina jedne stranke te je od tada druga stranka mogla tražiti vraćanje onog što je stečeno bez osnove (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci poslovni broj Rev-1705/92 od 20. srpnja 1993.). Naime, primitkom ispunjenje po osnovi ništetnog ugovora, a s obzirom na to da je ugovor nevaljan ex tunc, dio imovine jedne osobe (jedne ugovorne stranke) je prešao u imovinu druge osobe (druge ugovorne stranke) no za taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda ili druge nadležne vlasti ili zakonu slijedom čega se radi o stjecanju bez osnove u smislu članka 1111. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima. Upravo zbog navedenog, to potraživanje zastarijeva u općem (petogodišnjem) zastarnom roku iz članka 225. Zakona o obveznim odnosima, što u ovom predmetu i nije sporno.

Nadalje, premda je, kako je ranije navedeno u ovoj odluci, odredbom članka 328. Zakona o obveznim odnosima propisano da se pravo na isticanje ništetnost ne gasi, a što znači da stranka (i ne samo stranka nego i svaka zainteresirana osoba prema članku 327. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima) može deklaratornim tužbenim zahtjevom tražiti utvrđenje ništetnosti ugovora bez ograničenja razdoblja do kojeg može podnijeti takvu tužbu, da bi stranka mogla ostvarivati restitucijski zahtjev za povratom onog što je dala drugoj stranci na temelju takvog ugovora, kondemnatorni restitucijski tužbeni zahtjev mora podnijeti unutar općeg zastarnog roka jer se u protivnom izlaže opasnosti da zbog prigovora zastare protivne stranke tužbeni zahtjev bude odbijen.

Naime, za razliku od Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji početak zastarijevanja određuje s danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je ništetnost ugovora/pojedine ugovorne odredbe utvrđena ili na drugi način ustanovljena, ovaj sud smatra da stranka koja kondemnatornim tužbenim zahtjevom potražuje naknadu onog što je dala protivnoj stranci uopće (prethodno) ne mora podnijeti deklaratornu

tužbu za utvrđenjem ništetnosti. Ovo upravo zbog toga što sud i u postupku pokrenutim kondemnatornim tužbom po službenoj dužnosti u smislu članka 327. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima mora ispitati je li ugovor/pojedina odredba ugovora ništetna (neovisno o tome što o ništetnosti u tom postupku ne donosi posebnu odluku).

Prema tome, kada bi se doslovno tumačilo pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020., tada bi sud u postupku koji se vodi povodom kondemnatornog tužbenog zahtjeva za povratom onog što je tužitelj predao drugoj stranci po ništetnom ugovoru (a koji postupak bi bio pokrenut nakon više od pet godina od stjecanja imovine od strane tuženika po ništetnom ugovoru) u tom postupku po službenoj dužnosti ispitaio ništetnost („ili je na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora” – dio shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.) te bi stoga unatoč zastari prihvatio taj tužbeni zahtjev. Jednako tako, kada bi stranka koja je nešto predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru tužbenim zahtjevom podnesenim sudu na primjer, 50 godina nakon prestanka ugovora ispunjenjem obveze, zatražila utvrđenje ništetnosti ugovora te ishodila pravomoćnu sudsku odluku (kojom bi bila utvrđena ništetnost), ona bi u daljnjem roku od pet godina kondemnatornim tužbenim zahtjevom mogla zatražiti povrat onoga što je dala po tom ugovoru. Time bi se dezavuirala sama svrha instituta zastare restitucijskog potraživanja jer zastara tog potraživanja de facto (gotovo) nikada ne bi nastupila, a što je protivno i pravnoj sigurnosti jer bi dužnik uvijek bio u neizvjesnosti upravo zbog vjerovnikova prava da vječno potražuje povrat po članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima.

Upravo zbog navedenog, mišljenje je ovog suda da stranka koja je dio svoje imovine predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru, ukoliko želi restitucijskim zahtjevom potraživati povrat te imovine, mora u općem zastarnom roku a) postaviti kondemnatorni tužbeni zahtjev za povratom te imovine ili b) u tom roku podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti ugovora/pojedine ugovorne odredbe kako bi u smislu članka 241. Zakona o obveznim odnosima tom tužbom prekinula tijekom zastarijevanja svog potraživanja iz članka 323. stavka 1. tog Zakona. Ako ona u tom roku ne učini ništa od navedenog, nego nakon proteka tog roka podnese kondemnatorni tužbeni zahtjev, a protivna stranka se pozove na zastaru (članak 214. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima), tada bi sud taj tužbeni zahtjev zbog zastare potraživanja trebao odbiti kao neosnovan.

7. Pri tome, ovaj sud napominje da takvim tumačenjem instituta zastare u ovom predmetu nije došlo do povrede prava tužitelja da zahtijeva ispunjenje obveze u smislu članka 215. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima odmah nakon što je tuženiku isplatio svaki pojedini iznos ugovorne kamate koji je viši od onog ugovorenog člankom 3. Ugovora o kreditu broj [REDACTED] sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine. Naime, kao što to tuženik osnovano ističe u žalbi (ali i tijekom prvostupanjskog postupka), tužiteljeva uprava je dužna voditi poslove društva tužitelja s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika u smislu članka 430. u vezi članka 252. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima, a što između ostalog znači da je tužiteljeva uprava mogla (barem) odmah nakon svake tuženikove jednostrane izmjene kamatne stope zatražiti od tuženika objašnjenje razloga zbog

kojih je tuženik povećao stopu ugovorne kamate te koristiti pravne institute koje tužitelju kao ugovornoj strani stoje na raspolaganju – tako je na primjer, tužitelj sukladno odredbi članka 347. stavka 1. točke 6. Ovršnog zakona mogao zatražiti od suda da privremenom mjerom zabrani protivniku osiguranja-tuženiku da poduzima radnje jednostranog povećanja ugovorne kamate iz članka 6. Ugovora kojima bi se nanijela šteta predlagatelju osiguranja-tužitelju kao i da prema članku 347. stavku 2. Ovršnog zakona sud privremenom mjerom uredi sporni odnos između strankama tako da tužitelj do okončanja postupka radi opravdanja te mjere (na primjer, postupka vođenom povodom deklaratorne tužbe za ništetnost ugovorne odredbe članka 6. Ugovora ili za ništetnost odluke tuženika o povećanju stope ugovorne kamate) plaća ugovornu kamatu u visini ugovorenoj člankom 3. Ugovora.

Osim toga, upravo zato što je tužitelj kao sudionik u obveznom odnosu trebao u ispunjavanju svoje obveze postupati barem s pažnjom dobrog gospodarstvenika sukladno članku 10. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima (premda ovaj sud smatra da je trebao postupati i s pažnjom dobrog stručnjaka u smislu članka 10. stavka 2. istog Zakona), tužitelj je prilikom svakog pojedinačnog plaćanja ugovorne kamate po stopi višoj od one iz članka 3. Ugovora morao znati da to plaća temeljem tuženikove jednostrane promjene stope ugovorne kamate, a što je protivno prisilnim propisima. Upravo zbog navedenog, tužitelj je prilikom svakog pojedinog plaćanja morao znati da plaća ugovornu kamatu po stopi višoj od one ugovorene člankom 3. Ugovora pa je stoga najkasnije slijedećeg dana nakon dana obavljene uplate mogao zahtijevati vraćanje preplaćenog iznosa ugovorne kamate. Slijedom navedenog, budući da sukladno članku 215. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima zastarni rok za povratom svakog tog višeg iznosa ugovorne kamate započinje teći prvog dana poslije dana kad je tužitelj kao vjerovnik mogao zatražiti povrat više uplaćene ugovorne kamate, a koji je (petogodišnji) rok protekao znatno prije pokretanja ovog spora 14. ožujka 2022., to je tužiteljevo potraživanje u cijelosti zastarjelo. Zbog toga, kao i zato što je tuženik još u odgovoru na tužbu sukladno odredbi članka 214. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima istaknuo materijalno pravni prigovor zastare tužiteljeva potraživanja, to je neosnovan kondemnatorni tužbeni zahtjev tužitelja za isplatom iznosa od 28.034,53 EUR / 211.226,14 kn s pripadajućim zateznim kamatama.

Podredno, premda to nije od utjecaja na ovaj spor, ovaj sud napominje da čak i u slučaju kada tužiteljevo potraživanje ne bi bilo zastarjelo, tužitelj ne bi mogao potraživati zatezne kamate koje na pojedinačna potraživanja teku od dospijeca do isplate prema stopi propisanoj za potraživanja proizašla iz trgovačkog ugovora ili ugovora između trgovca i osobe javnog prava, nego prema stopi propisanoj za ostala potraživanja. Naime, neovisno o tome što je ugovor o kreditu sklopljen između stranaka trgovački ugovor u smislu članka 14. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima (jer je sklopljen između trgovaca i jer je sklopljen u obavljanju djelatnosti koje čine predmet poslovanja barem jedne stranke-tuženika), tužiteljevo potraživanje u ovom sporu se ne temelji na tom ugovoru nego (kako je ranije navedeno u ovoj odluci) na stjecanju bez osnove budući da je tuženik naplatio ugovorne kamate bez valjane pravne osnove, to jest na temelju ništetne odredbe članka 6. Ugovora (i svojih odluka o promjenama stope ugovorne kamate).

Slijedom navedenog, tuženikovu žalbu je valjalo uvažiti kao osnovanu i preinačiti točku II. izreke prvostupanjske presude, a na temelju odredbe članka 373. točke 3. Zakona o parničnom postupku.

8. Nadalje, budući da je povodom tuženikove žalbe prvostupanjska presuda djelomično preinačena, to su obje stranke uspjele u sporu i to tužitelj u odnosu na deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenjem ništetnosti, a tuženik u odnosu na kondemnatorni tužbeni zahtjev tužitelja. Zato obje stranke (prema vrijednosti predmeta spora svakog pojedinog tužbenog zahtjeva) osnovano potražuju troškove postupka potrebne za vođenjem ovog spora u smislu članka 154. stavka 1. i članka 155. Zakona o parničnom postupku.

Slijedom navedenog, budući da je tužitelj u tužbi kao vrijednost predmeta spora deklaratornog tužbenog zahtjeva naveo iznos od 51.000,00 kn čemu tuženik nije prigovorio, to je u odnosu na taj tužbeni zahtjev sukladno članku 40. stavku 2. Zakona o parničnom postupku mjerodavna navedena vrijednost predmeta spora. Zato tužitelj na ime sastava tužbe osnovano potražuje trošak u iznosu od 1.000,00 kn prema Tbr. 8. točki 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15) i to prema vrijednosti boda od 10,00 kn koja je bila na snazi u vrijeme poduzimanja te postupovne radnje. Naime, neovisno od toga što je Tbr. 48. točkom 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika propisano kada sud odlučuje o nagradi troškova zastupanja na teret protivne strane, primjenjuje tarifu i vrijednost boda koja je na snazi u vrijeme donošenja odluke o trošku, za sve postupovne radnje poduzete prije stupanja na snagu Izmjene Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine” broj 126/22) sud treba primijeniti vrijednost boda iz Tbr. 50. Tarife koji je bio na snazi u vrijeme poduzimanja svake pojedine postupovne radnje; dakle, za sve radnje poduzete prije 5. studenoga 2022. kada je stupila na snagu navedena Izmjena Tarife sud tužitelju (kao i tuženiku) može odmjeriti trošak prema vrijednosti boda od 10,00 kn. Ovo iz razloga jer punomoćnik tužitelja sukladno odredbi članka 776. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima može osnovano potraživati naknadu od tužitelja za obavljenu svaku postupovnu radnju odmah nakon što je tu radnju poduzeo. Slijedom navedenog, tužiteljev punomoćnik je mogao odmah nakon sastavljanja (i podnošenja) tužbe koju radnju je poduzeo u ime tužitelja potraživati od tužitelja nagradu za svoj rad i to prema vrijednosti boda propisanog Tarifom koja je tada bila na snazi. Zato tužitelj koji je tada podmirio ili mogao podmiriti svom punomoćniku nagradu prema vrijednosti boda od 10,00 kn ne može osnovano potraživati naknadu troška u vrijednosti od 15,00 kn za jedan bod jer bi time (za razliku vrijednosti boda) došlo do njegova neosnovanog obogaćenja na račun tuženika.

Nadalje, tužitelj osnovano potražuje trošak sastava podneska od 10. svibnja 2022. sa str. 155.-159. spisa u iznosu od 1.000,00 kn prema Tbr. 8. točki 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika jer se tim podneskom tužitelj očitovao na tuženikov odgovor na tužbu. Jednako tako, tužitelj osnovano potražuje i trošak na ime zastupanja odvjetnika na ročištu od 19. svibnja 2022. u iznosu od 1.000,00 kn prema Tbr. 9. točki 1. te Tarife. Međutim, za razliku od tog ročišta, tužitelju na ima zastupanja odvjetnika na ročištu od 30. lipnja 2022. valja priznati

trošak samo u iznosu od 250,00 kn prema Tbr. 9. točki 5. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika. Naime, uvidom u zapisnik s tog ročišta sa str. 206.-207. spisa proizlazi da se na tom ročištu nije raspravljalo o glavnoj stvari niti su se izvodili dokazi nego je samo tužitelj (jer tuženik tom ročištu nije pristupio) izjavio da ustraje kod svih predloženih dokaza. To nije raspravljanje o glavnoj stvari. Da bi se smatralo da je na ročištu raspravljano o glavnoj stvari, potrebno je da makar jedna stranka usmeno na ročištu iznese nove navode ili obrazloži svoje do tada iznesene navode, koji se odnose na tražbinu koja je predmet raspravljanja, a izjave jedne ili objiju stranaka da ustraje kod ranije predloženih dokaza ne predstavljaju raspravljanje o glavnoj stvari.

Prema Tbr. 8. točki 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i prema vrijednosti boda od 15,00 kn sukladno Izmjeni Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine” broj 126/22) tužitelju valja priznati trošak sastava podneska od 31. siječnja 2023. u iznosu od 1.500,00 kn jer se tim podneskom tužitelj očitovao na nalaz i mišljenje sudskog vještaka [REDACTED] (str. 311.-314. spisa). Jednako tako, tužitelju valja priznati i trošak zastupanja na ročištu od 4. travnja 2023. u iznosu od 1.500,00 kn prema Tbr. 9. točki 1. te Tarife. Slijedom navedenog, ukupni tužiteljevi troškovi na ime zastupanja odvjetnika iznose 6.250,00 kn, a što uvećano za trošak poreza na dodanu vrijednost (iznos od 1.562,50 kn) ukupno iznosi 7.812,50 kn.

Nadalje, tužitelju valja priznati i trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 860,00 kn prema Tbr. 1. točki 1. Tarife sudskih pristojbi („Narodne novine” broj 53/19 i 92/21) i za presudu u iznosu od 860,00 kn prema Tbr. 2. točki 1. te Tarife tako da ukupni tužiteljevi troškovi potrebni za vođenjem ovog spora (u odnosu na deklaratorni tužbeni zahtjev s kojim je tužitelj u cijelosti uspio u sporu) iznose 9.532,50 kn odnosno 1.265,18 EUR jer je sukladno odredbama članaka 43. i 48. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine” broj 57/22 i 88/22) iznos obveze iskazan (i) u valuti EUR uz primjenu fiksnog tečaja 1 EUR=7,53450 HRK.

Međutim, za razliku od tih troškova postupka, tužitelj neosnovano potražuje trošak na ime uplaćenog predujma za vještačenje u iznosu od 4.000,00 kn, kao i trošak u iznosu od 199,08 EUR kojeg je tužitelj podmirio društvu [REDACTED]. Ovo stoga jer se i vještačenje i iznos kojeg je tužitelj podmirio navedenom trgovačkom društvu (kako bi u tužbi mogao postaviti kondemnatorni tužbeni zahtjev) odnose isključivo na kondemnatorni tužbeni zahtjev s kojim je tuženik (a ne tužitelj) u cijelosti uspio u sporu.

9. Nasuprot tužitelju, tuženiku prema Tbr. 8. točki 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i vrijednosti boda od 10,00 kn (a ne 15,00 kn o čemu je ranije navedeno u ovoj odluci prilikom odlučivanja o tužiteljevu trošku) na ime sastava odgovora na tužbu valja priznati trošak u iznosu od 2.500,00 kn sukladno vrijednosti predmeta spora kondemnatornog tužbenog zahtjeva s kojim je tuženik u cijelosti uspio u sporu, a koji iznosi 217.310,50 kn. Nadalje, tuženik osnovano potražuje i trošak sastava podnesaka od 13. svibnja 2022. (str. 164.-165. spisa) i 21. lipnja 2022. (str. 204.-205. spisa) i to u iznosu od 625,00 kn za svaki

podnesak prema Tbr. 8. točki 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika jer ti podnesci nisu podnesci iz Tbr. 8. točke 1. te Tarife. Tuženiku također valja priznati i trošak zastupanja odvjetnika na ročištu od 19. svibnja 2022. u iznosu od 2.500,00 kn prema Tbr. 9. točki 1. navedene Tarife. Osim tih troškova postupka, tuženik osnovano potražuje i trošak sastava podneska od 20. veljače 2023. u iznosu od 3.750,00 kn jer se tim podneskom očitovao na nalaz i mišljenje vještaka (Tbr. 8. točka 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika). Prema tome, ukupan tuženikov trošak na ime zastupanja odvjetnika u prvostupanjskom postupku iznosi 10.000,00 kn, a što uvećano za trošak poreza na dodanu vrijednost (iznos od 2.500,00 kn) ukupno iznosi 12.500,00 kn odnosno 1.659,04 EUR.

Tuženiku nije priznat trošak sastava podneska od 17. siječnja 2023. Naime, uvidom u taj tuženikov podnesak proizlazi da je tuženik tim podneskom predložio sudu da mu se dodijeli dodatni rok od 30 dana za očitovanje na nalaz i mišljenje vještaka. Prema tome, neovisno o tome što je prvostupanjski sud udovoljio tom tuženikovu prijedlogu, navedeni podnesak nije bio potreban za vođenjem ovog spora u smislu članka 155. stavka 1. Zakona o parničnom postupku. Jednako tako, premda je tuženikov punomoćnik (odvjetnik) zastupao tuženika na ročištu za glavnu raspravu održanom 4. travnja 2023. te bi stoga tuženik mogao osnovano potraživati taj trošak, uvidom u zapisnik s tog ročišta proizlazi da tuženik prije zaključenja glavne rasprave (za razliku od preostalih troškova postupka) nije postavio zahtjev za naknadom tog troška nego „traži naknadu parničnog troška prema troškovniku kojeg se obvezuje dostaviti putem e-Komunikacije” (str. 323. spisa) – to je tuženik učinio istog dana, ali tek u 20:04:39 sati, to jest nakon zaključenja glavne rasprave pa je stoga njegov zahtjev za naknadu tog troška nepravovremen u smislu članka 164. stavka 3. Zakona o parničnom postupku.

Nadalje, s obzirom na to da je tuženik u zahtjevu za naknadom troška sastava žalbe potraživao trošak u iznosu od 312,50 EUR (uvećan za trošak poreza na dodanu vrijednost od 78,13 EUR), premda bi prema ukupnoj vrijednosti predmeta spora drugostupanjskog postupka tuženik prema Tbr. 10. točki 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (pod pretpostavkom da je u cijelosti uspio u tom postupku) mogao potraživati taj trošak u iznosu od 1.224,28 EUR (uvećan za porez na dodanu vrijednost), to je tuženikov trošak kojeg potražuje u drugostupanjskom postupku manji od onog kojeg bi tuženiku pripao razmjerno njegovu uspjehu u tom postupku (80,55%). Upravo zbog navedenog, ovaj sud je u cijelosti tuženiku priznao zatraženi trošak drugostupanjskog postupka s porezom na dodanu vrijednost u ukupnom iznosu od 390,63 EUR. Jednako tako, tuženik koji je uplatio sudsku pristojbu za žalbu u iznosu od 326,80 EUR osnovano potražuje taj trošak razmjerno uspjehu u drugostupanjskom postupku (80,55%) u iznosu od 263,24 EUR. Slijedom navedenog, ukupni tuženikovi troškovi drugostupanjskog postupka iznose 653,87 EUR.

Nakon prijeboga tužiteljevih troškova (iznos od 1.265,18 EUR) s ukupnim tuženikovim troškovima prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka (1.659,04 EUR + 653,87 EUR = 2.312,91 EUR) do visine tužiteljevih troškova postupka, proizlazi da je tužitelj u obvezi naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 1.047,73 EUR. Upravo zbog navedenog, tuženikovu žalbu izjavljenu protiv točke II.

izreke prvostupanjskog rješenja je valjalo uvažiti i preinačiti taj dio rješenja, a na temelju odredbe članka 380. točke 3. Zakona o parničnom postupku.

Zagreb, 9. travnja 2024.

Predsjednik vijeća
Kamelija Parać

Broj zapisa: **9-30865-f879d**

Kontrolni broj: **0b98e-e0993-fc3d1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Kamelija Parać, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.